

Life Skills for YOUTH

Co-funded by
the European Union

Dokument s smernicami in političnimi priporočili

Uredil Izobraževalni center Geoss d.o.o.
April 2026

KOLOFON

Ta Dokument s smernicami in političnimi priporočili je objavljen v okviru projekta „LifeSkills4Youth – LS4YOU“, ki ga financira program Erasmus+ Evropske unije (2023-2-FR02-KA220-YOU-000175417).

Naslov	Projekt LS4YOU: LifeSkills4Youth
Leto	2026
Izdajatelj	Saša Ceglar Vidmar, Izobraževalni center Geoss, Slovenija
Recenzenti	Soha Lemaître-El Jammal, Pistes-Solidaires, Francija Vanessa Pittl, Asociación Caminos, Španija Evelin Graf, Ibis Acam, Avstrija Mathieu Bistué, MLPB, Francija
Oblikovanje in postavitev	Asociación Caminos, Španija
Licenca	CREATIVE COMMONS BY-NC-SA 4.0 DEED Attribution-Noncommercial-Share Alike 4.0 International

Smete:

- Deliti – kopirati in razširjati gradivo v katerem koli mediju ali formatu.
- Prilagajati – predelava, preoblikovanje in nadgradnja gradiva.

Izdajatelj licence ne sme preklicati teh svoboščin, dokler upoštevate pogoje licence.

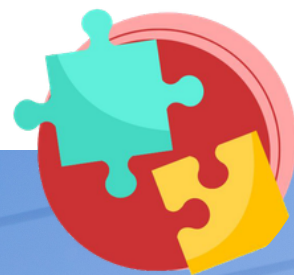

Pod naslednjimi pogoji:

- Navajanje vira – navesti morate ustrezno avtorstvo, zagotoviti povezavo do licence in navesti, ali so bile opravljene kakršne koli spremembe. To lahko storite na kateri koli razumen način, vendar ne na način, ki bi nakazoval, da dajalec licence odobrava vas ali vašo uporabo.
- Nekomercialno – gradiva ne smete uporabljati v komercialne namene.
- ShareAlike – če predelujete, spreminjate ali razvijate gradivo, morate svoje prispevke distribuirati pod isto licenco kot izvirnik.
- Brez dodatnih omejitev – ne smete uporabljati nobenih pravnih pogojev ali tehnoloških ukrepov, ki drugim pravno preprečujejo, da bi storili karkoli, kar licenca dovoljuje.

Opombe: ni vam potrebno upoštevati licence za gradivo v javni domeni ali kadar je vaša uporaba dovoljena na podlagi veljavne izjeme ali omejitve.

Ni nobenega jamstva. Licenca vam morda ne daje vseh pooblastil, potrebnih za uporabo, ki jo želite izvesti. Na primer, druge pravice, kot so pravice do javnosti, zasebnosti ali moralne pravice, lahko omejujejo vašo uporabo gradiva...

Kazalo

3 UVOD

- 5 Namen in cilji Dokumenta s smernicami in političnimi priporočili
- 5 Ciljne skupine Dokumenta s smernicami in političnimi priporočili

6 ORODJA IN METODE LS4YOU

- 6 Inovativnost metodologije LS4YOU
- 7 Zbirka dobrih praks
 - 7 Španija (Caminos)
 - 8 Slovenija (IC Geoss)
 - 9 Francija (Pistes-Solidaires)
 - 10 Francija (Mission Locale Pays Basque)
 - 11 Avstrija (ibis acam Bildungs GmbH)
- 12 Okvir življenjskih veščin
- 13 Metoda in vodnik LS4YOU
- 15 Zbirka orodij in platforma LS4YOU

16 PRIPOROČILA ZA ODLOČEVALCE

- 16 Medsektorska priporočila
- 17 Priporočila za lokalne in regionalne oblasti
- 18 Priporočila za nacionalne oblikovalce politik
- 19 Priporočila za evropsko in mednarodno raven
- 20 K sistemskemu vplivu

21 ZAKLJUČEK

UVOD

Spletna stran
www.lifeskills4youth.eu

LifeSkills4Youth (LS4YOU) je evropski projekt, zasnovan za podporo socialne in poklicne integracije mladih z okrepitevijo njihovih osebnih, socialnih in praktičnih življenjskih veščin. Te veščine vključujejo samozavest, komunikacijo, uravnavanje čustev, obvladovanje stresa, timsko delo, finančno pismenost in sposobnost načrtovanja prihodnosti. LS4YOU temelji na LifeDesignu, oblikovalskem razmišljanju in pozitivni psihologiji ter mladim pomaga prepoznati svoje prednosti, oceniti svoje kompetence in jih uporabiti v resničnih življenjskih situacijah. Projekt obravnava vse večjo potrebo po odpornosti, prilagodljivosti in samostojnosti med mladimi, zlasti tistimi, ki se soočajo z zahtevnimi prehodi ali nestabilnimi življenjskimi razmerami.

V zadnjih dveh desetletjih se je pojavilo globalno gibanje, ki poziva k opremljanju učencev z novimi veščinami in znanjem za spopadanje s kompleksnostjo sveta. V okviru pobude LSCE (Lifeskills and Citizenship Education) <https://www.unicef.org/mena/life-skills-and-citizenship-education> Unicef opredeljuje življenjske veščine kot »prenosljive veščine, ki ljudem omogočajo, da se spopadajo z vsakdanjim življenjem, napredujejo in uspevajo v šoli, na delovnem mestu in v družbenem življenju«.

LSCE (Lifeskills and Citizenship Education)

S Priporočilom Sveta iz leta 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje je Evropska unija „osebne in socialne kompetence ter sposobnost učenja učenja“ priznala kot eno od osmih ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje. V ta namen je Skupno raziskovalno središče razvilo konceptualni referenčni okvir LifeComp https://joint-research-centre.ec.europa.eu/lifecomp_en, ki se lahko uporabi kot podlaga za razvoj učnih programov in dejavnosti.

LifeComp conceptual reference framework

Projekt LS4YOU se ujema s temi prednostnimi nalogami in gibanjem za razvoj in/ali krepitev sposobnosti mladih, da vodijo svoje življenje, tj. da spoznajo sebe, razumejo, česa si želijo, ter jim pomagajo načrtovati in oblikovati svojo življenjsko pot, kar je predpogoj za trajnostno poklicno vključevanje. Cilj LS4YOU je opremiti mlade s spretnostmi, ki jih potrebujejo za izbiro, oblikovanje in gradnjo svoje življenjske poti.

Metoda LS4YOU, ki temelji na konceptih oblikovalskega mišljenja in pozitivne psihologije, neposredno izboljšuje zaposljivost mladih ter zaposljivost strokovnjakov pri njihovem delu podpore mladim na poti k zaposljivosti. Ne gre le za to, da se mlade vključi v delo, ampak tudi za to, da se jih vključi v družbo. Metoda LS4YOU omogoča, da se resnične želje mladih prepoznajo in postavijo v središče njihove integracije, da spoznajo same sebe in postanejo sposobni zavestno sprejemati odločitve v skladu s svojimi željami in hrepenenji.

LS4YOU, ki ga dopolnjujejo druge tehnike in metode za podporo mladim pri poklicnem usmerjanju in usposabljanju, odgovarja na potrebe mladih in strokovnjakov, vključenih v podporo in poklicno vključevanje, tako da ponuja pristop, v okviru katerega lahko mladi izrazijo svoje želje in se znajdejo v položaju, da sprejemajo odločitve, ki so zanje pomembne ter v skladu z njihovimi poklicnimi in osebnimi ambicijami, ter da aktivirajo ali prepoznajo spretnosti, potrebne za uresničevanje svojega življenjskega projekta – in si jih pridobijo.

NAMEN IN CILJI

DOKUMENTA S SMERNICAMI IN POLITIČNIMI PRIPOROČILI

Na podlagi izkušenj, pridobljenih med izvajanjem projekta, si ta dokument s smernicami in političnimi priporočili prizadeva pomagati izboljšati zaposljivost mladih in razširiti njihove perspektive. Najprej predstavlja razvita orodja in metode, da pokaže, kako in na kakšen način so lahko koristne za mladinske delavce in izobraževalce v različnih kontekstih ter se prilagodijo različnim ciljnim skupinam mladih. Glavni cilj pa je oblikovati smiselna priporočila za nosilce odločanja na različnih ravneh (lokalni, nacionalni, ravni EU in nadnacionalni). Poleg tega je cilj spremnega dokumenta k u dokumentu s smernicami in političnimi priporočili, tj. primerjalne analize, analizirati vključevanje in/ali izvajanje ter dodano vrednost metode in orodij v partnerskih organizacijah v različnih nacionalnih kontekstih.

Dokument s smernicami in političnimi priporočili služi kot praktični načrt za mladinske delavce in izobraževalce, oblikovalce politik in druge zainteresirane deležnike za podporo socialne in poklicne integracije mladih z okrepitvijo njihovih osebnih, socialnih in praktičnih življenjskih veščin.

Ta dokument s smernicami in političnimi priporočili si skupaj z vodnikom LS4YOU in orodjem LS4YOU (v obliki digitalne platforme) prek celovitega okvira, ki temelji na LifeDesignu, oblikovalskem razmišljanju in pozitivni psihologiji, prizadeva za:

- ▶▶ Opremiti mladinske delavce, trenerje in izobraževalce s praktičnim vodnikom za podporo mladim, zlasti tistim, ki se soočajo s težavami pri vključevanju, ne glede na to, ali so mladi iz skupine NEET ali ne.
- ▶▶ Okrepiti sodelovanje med ključnimi deležniki, vključno z mladinskimi delavci, izobraževalci, izobraževalci odraslih, upravljavci izobraževalnih ustanov, družinami in širšo skupnostjo, da se zgradijo odporne podporne mreže.
- ▶▶ Informirati in vplivati na politiko izobraževanja mladih na lokalni, nacionalni in evropski ravni z zagotavljanjem ciljnih priporočil, ki spodbujajo sistemske spremembe.

CILJNE SKUPINE

Mladinski delavci, izobraževalci, svetovalci in drugi izobraževalci, ki delajo z mladimi, ki se soočajo s težavami;

Izobraževalno osebje v izobraževalnih ustanovah (izobraževanje odraslih in poklicno izobraževanje in usposabljanje);

Oblikovalci politik na lokalni, regionalni, nacionalni in ravni EU.

ORODJA IN METODE

LS4YOU

V okviru projekta LS4YOU je bilo razvitih več gradiv in orodij, ki služijo kot kakovostni izobraževalni viri za mladinske delavce in druge izobraževalce pri njihovem delu z mladimi. V naslednjem delu predstavljamo inovativnost metodologije LS4YOU ter pregled ključnih razvitih virov, orodij in metod.

Inovativnost metodologije LS4YOU

Metodologija in orodja LS4YOU so inovativni, ker presegajo tradicionalne modele izobraževanja o življenjskih veščinah, ki se pogosto osredotočajo predvsem na posamezne mehke veščine ali usposabljanje za zaposljivost. Namesto tega LS4YOU ponuja **celosten, na učenca osredotočen in izrazito izkustven pristop**, ki združuje metodologijo LifeDesign, oblikovalsko mišljenje, pozitivno psihologijo in mešano učenje v enoten integriran okvir.

Ena od ključnih novosti projekta LS4YOU je njegova strukturirana **trifazna učna pot: Prepoznavanje → Merjenje → Izvajanje**. Za razliko od mnogih obstoječih pristopov, ki se osredotočajo predvsem na prenos znanja, projekt LS4YOU mlade podpira skozi neprekinjen proces samospoznavanja, samoocenjevanja in praktične uporabe v vsakdanjih situacijah. Mladi najprej prepoznajo svoje prednosti, želje in izzive, nato ocenijo svoje kompetence s samorefleksijo in povratnimi informacijami vrstnikov, na koncu pa jih uporabijo v interaktivnih nalogah, igrah vlog, vajah igrifikacije in reševanju problemov iz resničnega življenja.

PREPOZNAVANJE

MERJENJE

IZVAJANJE

Druga pomembna novost je močan poudarek na **načelih LifeDesign**, ki v središče učnega procesa postavljajo želje, identitete in osebne zgodbe mladih. Namesto da bi mlade pripravljali le na zaposlitev, jih LS4YOU podpira pri oblikovanju smiselnih življenjskih poti in sprejemanju zavestnih odločitev, usklajenih z njihovimi vrednotami, motivacijami in prihodnjimi cilji. Ta pristop je še posebej pomemben za ranljive mlade, mlade, ki niso vključeni v izobraževanje, usposabljanje ali zaposlitev (NEET), migrante ter mlade, ki se soočajo z negotovostjo ali socialno izključenostjo.

LS4YOU je inovativen tudi zaradi svoje **hibridne in prilagodljive metodologije**, ki združuje delavnice v živo z interaktivno digitalno platformo. Platforma omogoča samoocenjevanje, samostojno učenje, aktivnosti igrifikacije in mešane učne poti brez obvezne registracije, kar jo naredi dostopno in prilagodljivo različnim kontekstom in učnim stilom. Ta kombinacija digitalnega in neformalnega učenja ustvarja kontinuiteto med usmerjeno podporo in samostojnim učenjem, ki pogosto manjka v konvencionalnih pristopih k delu z mladimi.

Dodatna dodana vrednost je integracija štirih medsebojno povezanih področij kompetenc: **razvoj osebnosti, samopromocija, telesno in duševno dobro počutje ter finančna pismenost**. Obstoječi programi te teme pogosto obravnavajo ločeno, medtem ko LS4YOU priznava, da uspešna socialna in poklicna integracija zahteva uravnotežen razvoj osebnih, čustvenih, socialnih in praktičnih kompetenc.

Nazadnje se LS4YOU odlikuje po močnem poudarku na **prilagodljivosti in vključenosti**. Metodologija vključuje praktična orodja, personificirane like, vaje za razmislek in interaktivne dejavnosti, ki jih je mogoče prilagoditi različnim skupinam mladih in lokalnim okoliščinam. Strokovnjakom nudi podporo ne le s teoretičnimi smernicami, temveč tudi s konkretnimi metodami za spodbujanje sodelovanja, razmisleka, medsebojnega učenja in krepitve vloge mladih. Na ta način LS4YOU predstavlja inovativen prehod od tradicionalnih modelov, ki temeljijo na poučevanju, k participativnemu, personaliziranemu in trajnostnemu razvoju življenjskih veščin.

Zbirka dobrih praks

Partnerske organizacije so v skladu s skupnim vodnikom in predlogo identificirale, zbrale in opisale skupaj 10 dobrih praks (2 na partnersko organizacijo) v svojih lokalnih, regionalnih ali nacionalnih kontekstih, da bi izkoristile tako imenovano »razpoložljivo znanje«, ki je služilo kot podlaga za oblikovanje okvira življenjskih veščin v naslednjem koraku. Ustrezne dobre prakse, ki so bile mapirane in opisane, so se osredotočale na temo razvijanja življenjskih veščin ali na to, kako te življenjske veščine identificirati/oceniti.

Smernice za zbiranje dobrih praks so bile določene v priročniku, ki navaja, da dobra praksa ni le praksa, ki je dobra, ampak tudi praksa, za katero je bilo dokazano, da deluje dobro in prinaša dobre rezultate, zato se priporoča kot model. Gre za uspešno izkušnjo, ki je bila v širšem smislu preizkušena in potrjena, se je ponavljala in si zasluži, da se jo deli, da jo lahko sprejme večje število ljudi. Dobra praksa mora izpolnjevati niz meril, kot so učinkovitost in uspešnost, trajnost, upoštevanje vidika spola, tehnična izvedljivost, participativnost, ponovljivost in prilagodljivost.

ŠPANJA Asociación Caminos

USPOSABLJANJE MLADIH SHANARANI

Usposabljanje mladih Shanarani je pristop k usposabljanju, ki ga je razvil Asociación Caminos za delo z mladimi na temo spolnih stereotipov in za pomoč pri poučevanju mladih o kritični medijski pismenosti. Metoda deluje tako, da se z mladimi analizirajo priljubljeni mediji, s katerimi so v stiku, pri čemer se uporabljajo primeri iz njihovega življenja, da se vzpostavi povezava in omogoči, da so spoznanja zanje čim bolj relevantna. Metoda je bila razvita v izobraževalni tečaj ter v spletne igrifikacijske elemente za samorefleksijo mladih.

ŠPANJA

Asociación Caminos

SYMFOS – DELO S SIMBOLI

Symbolwork je metoda, ki jo je v Nemčiji razvil Wilfried Schneider kot terapevtsko orodje za delo z ljudmi pri pojasnjevanju in analiziranju njihovih problemov. V okviru projektov SymfoS (Symbols for Success), SymfoS for Youthcare in EJO4Youth je bil pristop prilagojen različnim kontekstom kot orodje za delo z različnimi ciljnimi skupinami na različnih področjih. Metoda uporablja razporeditev simbolov s strani klienta kot sredstvo za vizualizacijo in predstavitev situacije, v kateri išče jasnost, in ima široko paleto vaj, ki so bile razvite zanjo, ter velik potencial za improvizacijo pri razvoju novih metod v skladu z osnovnim pristopom.

SLOVENIJA

IC Geoss

PROJEKTNO UČENJE ZA MLADE ODRASLE (PUM-O)

PUM-O je nacionalni izobraževalni in socialni program v Sloveniji, posebej zasnovan za mlade, ki niso vključeni v izobraževanje, usposabljanje ali zaposlovanje (NEET) in so opustili formalno izobraževanje ali jim grozi socialna izključenost. Program izvajajo različne izobraževalne organizacije v številnih slovenskih mestih, njegov cilj pa je razviti življenjske veščine, izboljšati socialno vključenost in povečati zaposljivost prek neformalnega učnega okolja, v katerem se mladi odrasli vključujejo v projekte, prejemajo mentorstvo in pridobivajo praktične veščine. S podporo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport PUM-O zagotavlja širok doseg in trajnost po vsej državi. S sodelovanjem različnih izobraževalnih organizacij se program prilagaja posebnim potrebam mladih NEET v različnih regijah, kar ga naredi za zelo učinkovito in vsestransko orodje za razvoj mladih v Sloveniji.

MREŽA LOKALNIH ŠTUDENTSKIH KLUBOV V SLOVENIJI

Lokalni študentski klubi v Sloveniji, ki jih koordinira Zveza študentskih klubov Slovenije (ŠKIS), so gonilna sila širokega spektra dejavnosti, ki podpirajo osebni in poklicni razvoj študentov. Ti klubi, ki jih ustanovijo in vodijo sami študenti, organizirajo izobraževalne delavnice, kulturne dogodke, družbene pobude in priložnosti za mreženje, pri čemer neposredno vključujejo svoje vrstnike in spodbujajo močan občutek skupnosti. S krepitvijo življenjskih veščin in izboljšanjem zaposljivosti ti študentski klubi igrajo ključno vlogo pri bogatitvi študentskega življenja po vsej Sloveniji, medtem ko ŠKIS zagotavlja koordinacijo in podporo za zagotavljanje splošne učinkovitosti mreže.

FRANCUA

Pistes-Solidaires

COMP-PASS – METODA THE REAL-E (SKUPNA UPORABA)

Ta dobra praksa je izobraževalni modul, katerega cilj je vključitev rezultatov pripovedovanja zgodb v izobraževalno pot za mlade, ki niso vključeni v izobraževanje, zaposlitev ali usposabljanje (NEET), da se podpre njihova samostojnost in zaposljivost. Kot vsak izobraževalni pristop tudi REAL-E (v angleščini BBALE) temelji na naslednjih načelih: merila uspešnosti (usmeritve), ravnovesje (stabilnost), prilagajanje, omejitve, izmenjave. Načela pristopa so: uporaba neformalnih metod (izkustveno učenje, kadar je to mogoče), delo v majhnih skupinah za vzpostavitev zaupanja in izkoriščanje prednosti skupine (skupina kot vir za vsakega posameznika), delovni pristop, ki je neposredno povezan z njihovo realnostjo.

COMP-PASS (INDIVIDUALNA UPORABA)

COMP-PASS je e-portfelj za predstavitev izkušenj posameznika, podoben življenjepis, vendar poudarja predvsem mehke veščine uporabnikov. Uporablja se lahko v številnih kontekstih za analizo izkušenj, določanje učnih ciljev in še veliko več. Ta dokument predstavlja način, kako se lahko uporablja na individualni ravni, zlasti v okviru projektov mobilnosti, kar je tudi glavni način uporabe od njegove uvedbe.

FRANCUA

Mission Locale Pays Basque

ADVP/ NAREDIMO BILANCO

Ta vaja z igranjem vlog vabi ljudi, da prepoznajo in izrazijo različne vidike svojega življenja in okolja, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na njihove prihodnje odločitve. Ta aktivnost je del metode ADVP (Activation du Développement Vocationnel et Personne), ki je psihopedagoška metodologija, zasnovana za delo s skupinami, ki so jo v Quebecu v zgodnjih 70. letih zasnovali Denis PELLETIER, Charles BUJOLD in Gilles NOISEUX. Ta pristop strokovnjakom omogoča, da pomagajo ljudem razviti lasten projekt socialne in poklicne integracije, da dajo smisel svojemu življenju, hkrati pa se prilagodijo specifični realnosti svojega družbeno-ekonomskega konteksta.

FRANCJA

Mission Locale Pays Basque

RESNIČNO ŽIVLJENJE, RESNIČNI IZZIVI (VRAI VIE, VRAI DÉFIS)

Real Life Real Challenges je igra vlog, zasnovana za študente, šolarje, mlade in ljudi v programih vključevanja na trg dela, da bi izkusili življenje mladega odraslega z vsemi prednostmi in zahtevami njegovega poklica. Njen cilj je pomagati vam, da spoznate sebe in sprejmete odločitve, ki vam bodo pomagale uskladiti vaše sanje in realnost, hkrati pa izraziti svojo osebnost in interese. Skratka, gre za to, da se med igro soočite z življenjskimi izzivi in spoznate, da je vaš karierni načrt neposredno povezan z vašim življenjskim načrtom.

AVSTRJA

Ibis acam Bildungs GmbH

KOKPIT ZA PRIHODNJE VEŠČINE VET

Projekt Future Skills Cockpit (FSC VET) je bil namenjen opremljanju mladih strokovnjakov po vsej Evropi z bistvenimi veščinami, potrebnimi za razvijajoči se trg dela. Pod vodstvom podjetja ibis acam Bildungs GmbH in ob sodelovanju partnerjev iz Avstrije, Italije, Madžarske in Litve je projekt razvil orodje FSC – digitalno platformo, zasnovano za pomoč uporabnikom pri ocenjevanju njihovih kompetenc in usmerjanju razvoja njihovih veščin. Projekt je vključeval mednarodne delavnice, skupinski razvoj in modul usposabljanja izobraževalcev, da bi zagotovil učinkovito izvajanje in široko dostopnost. Projekt FSC VET je obravnaval potrebo po sodobnih, prilagodljivih orodjih za razvoj veščin, ki prispevajo k prihodnji zaposljivosti evropske mladine.

VEŠČINE ZA OBLIKOVANJE ŽIVLJENJA – LDSKILLS4YOU

Projekt LDSkills4YOU je bil namenjen opremljanju marginalizirane evropske mladine, kot so NEET, mladi s posebnimi potrebami ter mladi z nizko izobrazbo ali migracijskim ozadjem, z osnovnimi življenjskimi veščinami. Te veščine so vključevale razvoj osebnosti, samopromocijo, telesno in duševno kondicijo ter finančno/materialno upravljanje. V okviru projekta je bilo razvito interaktivno spletno orodje, zasnovano na teh štirih moduli, za izboljšanje zaposljivosti in spodbujanje socialne vključenosti.

OKVIR ŽIVLJENJSKIH VEŠČIN

Okvir veščin na dostopen način predstavlja in pojasnjuje življenjske veščine mladim ter mladinskim delavcem in svetovalcem, temelji pa na štirih ključnih veščinah v okviru LS4YOU ter orodju za samoocenjevanje. Pomaga uskladiti znanje znotraj konzorcija ter meriti možne ponovne uporabe, možne povezave, dopolnjevanja in vrzeli. Pomaga tudi pojasniti in širiti življenjske veščine navzven, kar je bistven korak pri zagotavljanju, da se bodo v prihodnosti ustrezno uporabljale.

Spodaj je povzetek mreže kompetenc življenjskih veščin za vse štiri življenjske veščine, ki vsaka vključuje različna področja kompetenc, ki so podrobno opisana v celotni mreži kompetenc z različnimi možnimi ravni, ki jih dosežejo mladi: začetnik, srednje napreden, napreden in strokovnjak.

SAMOPROMOCIJA	FIZIČNO IN DUŠEVNO DOBRO POČUTJE	OSEBNOST	FINANČNI IN MATERIALNI VIRI
Moja samopodoba in podoba, ki jo imajo drugi o meni	Duševna odpornost	Poznavanje samega sebe	Pozitivno razmišljanje o denarju in znanje
Ustvarjanje osebne blagovne znamke	Življenjsko ravnoesje	Zavedanje o tem, kakšen vtis imam na druge in komunikacija	Spremljanje financ
Prodaja moje osebne blagovne znamke	Obvladovanje stresa	Prejemanje povratnih informacij	Osebna finančna varnost
Uporaba pripovedovanja zgodb za prepričevanje drugih		Postavljanje osebnih ciljev	
		Samo-motivacija	

METODA IN VODNIK

LS4YOU

Vodnik LS4YOU, na voljo tukaj:

Vodnik LS4YOU je praktično gradivo, razvito za mladinske delavce, izobraževalce in strokovnjake, ki spremljajo mlade na njihovi učni in poklicni poti. Deluje kot metodološki okvir in praktični nabor orodij, ki ponuja jasna navodila, vaje, metode za razmislek in digitalna orodja. Priročnik strokovnjakom pomaga pri uporabi pristopa LS4YOU v treh strukturiranih fazah: Prepoznavanje → Merjenje → Izvajanje, pri čemer zagotavlja, da so dejavnosti zanimive, participativne in prilagodljive različnim okoliščinam.

Prepoznavanje

Merjenje

Izvajanje

Učni pristop LS4YOU izhaja iz LifeDesigna, ki črpa iz oblikovalskega mišljenja in pozitivne psihologije, ter je strukturiran okoli tristopenjske poti: prepoznavanje → merjenje → izvajanje. Mladi najprej prepoznajo svoje prednosti, strasti in izzive, nato pa svoje veščine merijo s samoocenjevanjem, povratnimi informacijami vrstnikov in digitalnimi orodji. Nazadnje jih izvedejo v realnih kontekstih prek igranja vlog, projektov in igrificiranih dejavnosti. Proces je zasnovan tako, da je izrazito izkustven in participativen, kar udeležencem omogoča učenje z delovanjem, razmišljanjem in soustvarjanjem rešitev.

Poleg pisnega priročnika metodologijo dopolnjuje digitalna platforma LS4YOU (podrobneje opisana v naslednjem poglavju) z interaktivnimi samoocenjevanji, potmi mešanega učenja in igrificiranimi vajami. Ta hibridni pristop zagotavlja, da je učenje dostopno, prilagodljivo in trajnostno, kar mladim omogoča razvoj življenjskih veščin tako na spletu kot v osebnih stikih. Vodnik LS4YOU zato ne pojasnjuje le, kaj so življenjske veščine, ampak izobraževalcem ponuja tudi navodila, kako jih vključiti v vsakdanje delo z mladimi, poklicno usmerjanje in izobraževalne prakse.

Štiri ključne veščine LifeDesign, obravnavane v priročniku LS4YOU, so:

Osebnost

KREPITEV IDENTITETE, SAMOZAVEST, INTROSPEKCIJA

Učni cilj: podpreti mlade pri prepoznavanju njihovih osebnih prednosti in vrednot, razvijanju samozavesti ter razmišljanju o lastnih željah in poteh rasti.

Samopromocija

PREDSTAVLJANJE SVOJIH EDINSTVENIH PREDNOSTI, IZPOPOLNJEVANJE VEŠČIN, NEGOVANJE SPLETNE PRISOTNOSTI

Učni cilj: udeležencem omogočiti, da se predstavijo pristno in učinkovito, vadijo komunikacijo in samopromocijo ter zgradijo odgovorno in dosledno digitalno identiteto.

Fizično in duševno dobro počutje

MOČ, ČUSTVENA ZAVEST, OBVLADOVANJE STRESA

Učni cilj: opremiti mlade z orodji za povečanje odpornosti, obvladovanje stresa in čustev ter spodbujanje splošnega dobrega počutja za zdravo ravnovesje med osebnim in poklicnim življenjem.

Finančni in materialni viri

STRATEŠKO NAČRTOVANJE PRORAČUNA, OKOLJU PRIJAZEN ŽIVLJENJSKI SLOG, OSEBNO UPRAVLJANJE

Učni cilj: Okrepiti finančno pismenost, spodbujati trajnostno in zavestno upravljanje virov ter podpirati mlade pri razvoju veščin za samostojno in odgovorno življenje.

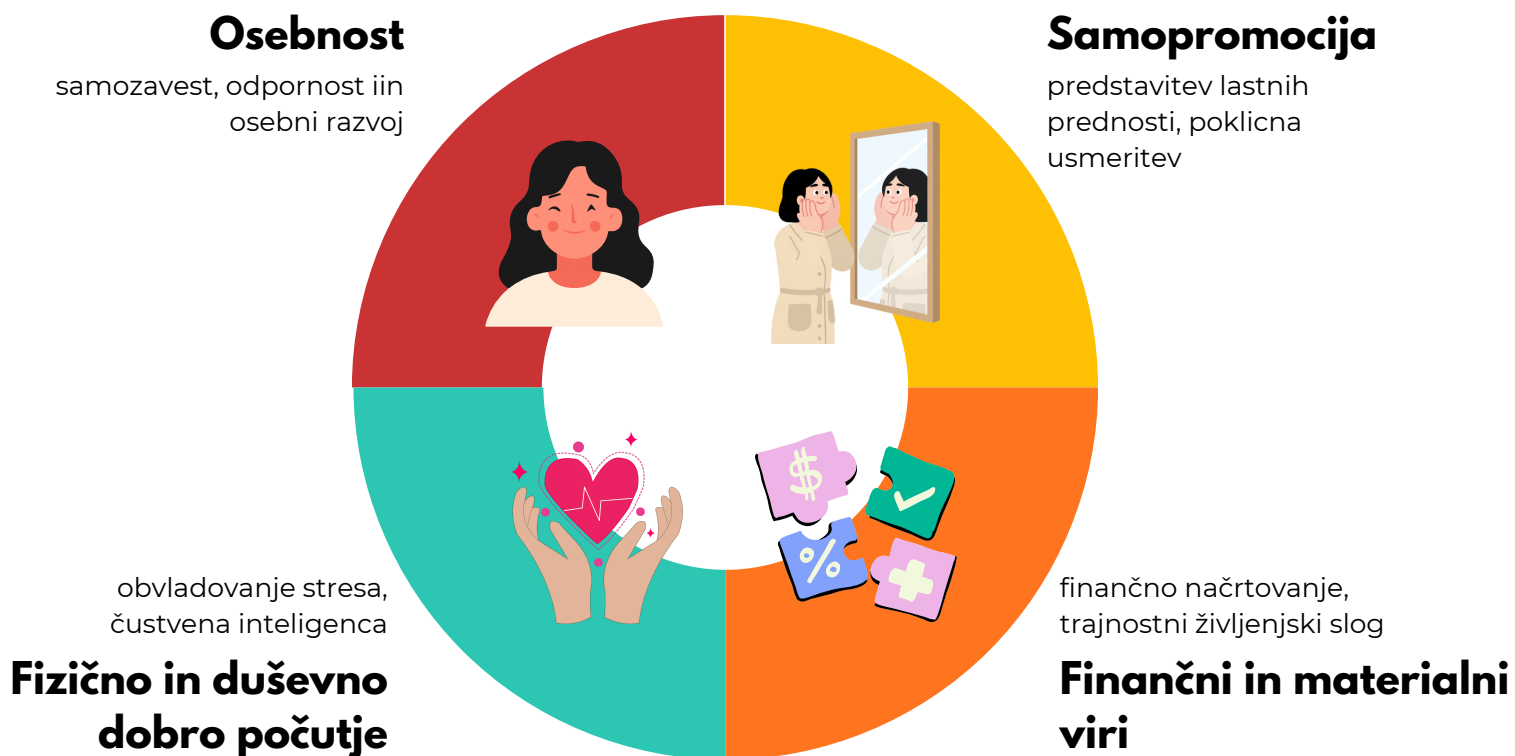

Ključna značilnost je močan hibridni pristop: digitalna platforma LS4YOU dopolnjuje osebne delavnice z interaktivnimi viri, samopreverjanji in mešanimi učnimi potmi. To zagotavlja kontinuiteto, prožnost in dostopnost, kar mladim omogoča napredovanje v lastnem tempu, hkrati pa jim strokovnjaki nudijo vodstvo in podporo. Povezovanje digitalnih in osebnih elementov ustvarja celostno in trajnostno učno pot, ki krepi avtonomijo, samozavest in socialne kompetence, hkrati pa učenje naredi igrivo, motivacijsko in vplivno.

Metodološki komplet Life Skills 4 Youth je osrednje orodje metode LS4YOU. Vsebuje širok izbor praktičnih in interaktivnih metod, namenjenih kreptvi mladih v štirih ključnih veščinah:

Metodološki komplet je zasnovan tako, da ga je mogoče uporabljati fleksibilno. Dejavnosti so razvrščene glede na štiri ključne kompetence in strokovnjakom ter mladim omogočajo, da se osredotočijo na določena področja. Vsaka metoda vključuje jasna navodila, cilje, gradivo in vprašanja za razmislek. Mnoge metode so vključene tudi v platformo LS4YOU, ki ponuja interaktivna samopreverjanja, učne poti in orodja za razmislek. Strokovnjaki lahko metode izberejo ali prilagodijo glede na potrebe – mladi pa lahko na svojih življenjskih veščinah delajo samostojno ali s podporo.

ZBIRKA ORODU IN PLATFORMA LS4YOU

Razvita učna platforma in vsebina (zbirka orodij) sta dva medsebojno povezana rezultata glavnega rezultata, orodja LS4YOU.

Cilj zbirke orodij je bil ustvariti e-učenje in mikro-učenje za mlade, skupaj 32 aktivnosti, ki jim pomagajo opredeliti njihovo življenjsko pot ter zavedanje, prepoznati in meriti njihove življenjske veščine. Na voljo sta dve vrsti aktivnosti:

tiste, ki so namenjene neposredni podpori delu mladinskih delavcev in svetovalcev

tiste, ki mladim omogočajo samostojno učenje in uporabo po spremljanju s strani strokovnjaka za delo z mladimi (poleg tega, pa tudi po tem).

Platforma je na voljo tukaj:

Platforma je intuitivna in interaktivna, učenje pa naredi prijetno in uporabniku prijazno ter je v celoti vključena v mentorstvo in usposabljanje, ki ga izvajajo mladinski delavci, hkrati pa izpolnjuje pričakovanja in želje mladih, ki jo uporabljajo tudi samostojno. Na splošno, bodisi za mlade bodisi za strokovnjake, ponuja storitev, usmerjeno v uporabnika.

PRIPOROČILA ZA ODLOČEVALCE

Na podlagi izkušenj, orodij in nacionalnih izvedb projekta LS4YOU, opisanih v priloženi primerjalni analizi, so naslednja priporočila namenjena podpori nosilcem odločanja na lokalni/regionalni, nacionalni ter evropski/mednarodni ravni pri krepitvi izobraževanja o življenjskih veščinah kot ključnega dejavnika zaposljivosti, vključenosti in blaginje mladih. Ta priporočila temeljijo na ugotovitvah s pilotnih delavnic, strokovnih usposabljanj in mednarodne analize, ki poudarjajo tako učinkovitost pristopa LS4YOU kot tudi pogoje, potrebne za njegovo uspešno izvajanje.

Medsektorska priporočila

Priznati življenjske veščine kot ključni del mladinske politike in izobraževalnih sistemov

Življenjske veščine – kot so samozavest, komunikacija, odpornost in finančna pismenost – so bistvene za uspešen prehod mladih v zaposlitev in družbo. Odločevalci bi morali življenjske veščine uradno vključiti v politike izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja ter jih uskladiti z okvirji, kot sta LifeComp in strategije vseživljenjskega učenja.

Spodbujati izkustvene in na učenca osredotočene pristope

Podatki iz vseh partnerskih držav kažejo, da participativno, izkustveno učenje („učenje z delom“) znatno poveča vključenost, razumevanje in samozavest med mladimi. Politike in mehanizmi financiranja bi morali dati prednost neformalnim, interaktivnim metodam pred povsem teoretičnim poučevanjem.

Zagotoviti dostopnost in vključujočnost orodij in metodologij

Ponavljajoč se izziv pri izvajanju je zapletenost jezika, vsebine in digitalnih orodij, zlasti za mlade, ki niso vključeni v izobraževanje, usposabljanje ali zaposlitev (NEET), in ranljive mlade. Odločevalci bi morali podpirati poenostavitev gradiva in jezika, uporabo vizualnih, avdio in interaktivnih formatov ter prilagajanje različnim ravnam pismenosti in digitalnih veščin.

Okrepiti povezavo med življenjskimi veščinami in konteksti iz resničnega življenja

Učenje življenjskih veščin je najučinkovitejše, ko je povezano z resničnimi življenjskimi situacijami (zaposlovanje, vsakdanje življenje, osebni izzivi). Politike bi morale spodbujati vključevanje življenjskih veščin v poklicno usmerjanje, svetovanje in učenje na delovnem mestu.

Vlaganje v krepitev zmogljivosti strokovnjakov

Uspeh LS4YOU je v veliki meri odvisen od dobro usposobljenih vodij. Za zagotovitev kakovosti in trajnosti je treba podpirati stalno strokovno izpopolnjevanje, medsebojno učenje in sisteme mentorstva.

PRIPOROČILA ZA ODLOČEVALCE

Priporočila za lokalne in regionalne organe

Vključitev programov življenjskih veščin v lokalne storitve za mlade in izobraževalne ekosisteme

Občine, regionalni razvojni centri in lokalni izvajalci izobraževanja morajo programe življenjskih veščin vključiti v obstoječe storitve (mladinski centri, šole, službe za zaposlovanje). Izkušnje projekta LS4YOU kažejo, da lokalna partnerstva (npr. mladinski centri, nevladne organizacije, svetovalne službe) znatno povečajo doseg in vpliv.

Spodbujanje sodelovanja različnih deležnikov

Lokalne oblasti morajo aktivno povezovati šole, mladinske organizacije, službe za zaposlovanje in socialne službe, da ustvarijo integrirane sisteme podpore za mlade. Sodelovanje zagotavlja kontinuiteto med učenjem, svetovanjem in uporabo v praksi.

Zagotoviti prilagodljiva in varna učna okolja

Delavnice so pokazale, da se mladi bolj vključujejo, ko se počutijo varne, spoštovane in aktivno vključene. Lokalni akterji bi morali podpirati oblike dela v majhnih skupinah, mentorske pristope in vključujoče prostore, ki spodbujajo sodelovanje in izražanje.

Podpirati digitalno vključevanje na lokalni ravni

Digitalna orodja so dragocena, vendar zahtevajo ustrezno infrastrukturo in podporo. Lokalne oblasti morajo zagotoviti: dostop do naprav in povezljivost, usposabljanje za osnovna digitalna znanja ter podporo pri uporabi digitalnih platform.

Spodbujanje pilotnega testiranja in prilagajanja

Lokalni konteksti se med seboj znatno razlikujejo. Organi bi morali organizacijam omogočiti prožnost pri prilagajanju orodij in metodologij potrebam posameznih ciljnih skupin (npr. migrantov, mladih na podeželju, tistih, ki so predčasno opustili šolanje).

PRIPOROČILA ZA ODLOČEVALCE

Priporočila za nacionalne oblikovalce politik

Vključitev življenjskih veščin v formalno izobraževanje in kurikulare poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Nacionalni izobraževalni sistemi bi morali življenjske veščine vključiti v vse učne načrte, ne kot samostojne teme, ampak kot prečne kompetence. To vključuje:

- vključitev življenjskih veščin v učne izide,
- spodbujanje interdisciplinarnih pristopov,
- povezovanje življenjskih veščin s strategijami poklicnega usmerjanja in zaposljivosti.

Razviti nacionalne okvire in standarde kakovosti

Da bi zagotovili doslednost in kakovost, bi morali nacionalni organi vzpostaviti okvire za izobraževanje o življenjskih veščinah, vključno z:

- okvire kompetenc, usklajene s standardi EU (npr. LifeComp),
- smernice za izvajanje v različnih sektorjih (izobraževanje, delo z mladimi, službe za zaposlovanje),
- mehanizme spremljanja in ocenjevanja.

Vlaganje v usposabljanje učiteljev in mladinskih delavcev

Širjenje izobraževanja o življenjskih veščinah zahteva sistematično vlaganje v usposabljanje strokovnjakov. Nacionalne politike bi morale:

- vključevati metodologije za življenjske veščine v izobraževanje učiteljev in poklicno izobraževanje in usposabljanje,
- podpirati stalni strokovni razvoj,
- ustvariti skupnosti prakse in mreže medsebojnega učenja.

Obravnavati neenakosti in se osredotočiti na ranljive mlade

Posebno pozornost je treba nameniti mladim, ki niso vključeni v izobraževanje, usposabljanje ali zaposlitev (NEET), migrantom in mladim z nizko izobrazbo. Nacionalni programi morajo:

- dati prednost vključujočim in prilagojenim pristopom,
- zmanjšati upravne in strukturne ovire za sodelovanje,
- zagotoviti usklajevanje med politikami na področju izobraževanja, zaposlovanja in socialnih zadev.

Priporočila za nacionalne oblikovalce politik

Podpirati digitalne inovacije in hkrati zagotoviti uporabnost

Čeprav digitalna orodja ponujajo velik potencial, ugotovitve poudarjajo potrebo po uporabniku prijaznem oblikovanju. Nacionalne strategije bi morale spodbujati:

- razvoj intuitivnih in dostopnih platform,
- mešane pristope k učenju, ki združujejo digitalne in osebne metode,
- testiranje s ciljnim skupinami med razvojem.

Priporočila za evropsko in mednarodno raven

Okrepitev usklajevanja politik in strateških okvirov

Projekt LS4YOU je skladen s prednostnimi nalogami EU na področju ključnih kompetenc in vseživljenjskega učenja. Evropske institucije bi morale še naprej:

- spodbujati življenjske veščine v okviru izobraževalnih in mladinskih politik EU,
- vključiti življenjske veščine v strategije za zaposlovanje in socialno vključevanje,
- okrepiti povezave med okviri, kot je LifeComp, in praktičnimi orodji za izvajanje.

Podpora čezmejnemu sodelovanju in izmenjavi znanja

Projekt dokazuje vrednost meddržavnega učenja. Programi EU (npr. Erasmus+) bi morali še naprej:

- financirati skupne projekte na področju življenjskih veščin,
- podpirati izmenjavo dobrih praks,
- spodbujati prilagajanje in prenos inovativnih metodologij.

Vlaganje v prilagodljive in trajnostne rešitve

Evropska sredstva bi morala dati prednost projektom, ki dokazujejo:

- prilagodljivost v različnih kontekstih,
- dolgoročno trajnost po koncu projekta,
- vključitev v obstoječe sisteme in politike.

Spodbujanje vključujoče digitalne transformacije

Na ravni EU je treba zagotoviti, da digitalizacija ne poveča neenakosti. Politike bi morale:

- podpirati vključujoča orodja za digitalno učenje,
- spodbujati razvoj večjezičnih, dostopnih vsebin,
- obravnavati digitalne vrzeli med regijami in prebivalstvom.

Priporočila za evropsko in mednarodno raven

Spodbujati oblikovanje politik na podlagi dokazov

Evropske institucije bi morale podpirati raziskave, evalvacijo in zbiranje podatkov o programih za življenjske veščine, da bi bolje razumele njihov vpliv na zaposljivost, blaginjo in socialno vključenost.

K sistemskemu vplivu

Izkušnje projekta LS4YOU kažejo, da izobraževanje o življenjskih veščinah ni samostojni ukrep, temveč sistemski pristop, ki zahteva usklajevanje med sektorji, ravnmi in deležniki. Da bi povečali učinek, bi morali nosilci odločitev preseči pilotne pobude in podpreti dolgoročno vključevanje življenjskih veščin v izobraževalne, zaposlitvene in socialne sisteme.

Ključni dejavnik uspeha je ravnovesje med standardizacijo (skupni okviri, orodja) in prožnostjo (prilagajanje lokalnim okoliščinam in ciljnim skupinam). Z vlaganjem v vključujoče, izkustveno in dobro podprto izobraževanje o življenjskih veščinah lahko nosilci odločitev znatno prispevajo k opolnomočenju mladih, da se spopadejo s kompleksnimi življenjskimi prehodi, razvijejo odpornost in aktivno sodelujejo v družbi.

ZAKLJUČEK

Projekt LS4YOU dokazuje, da je izobraževanje o življenjskih veščinah močan in nujen pristop k podpiranju mladih pri spopadanju z vse bolj zapletenimi osebnimi, socialnimi in poklicnimi realnostmi. S kombinacijo načel LifeDesign, izkustvenega učenja ter strukturirane, a prožne metodologije LS4YOU, uspešno opremi mlade s kompetencami, potrebnimi za boljše razumevanje samih sebe, sprejemanje premišljenih odločitev in aktivno oblikovanje njihovih življenjskih poti.

Izvajanje v različnih nacionalnih kontekstih, podrobno opisano v dokumentu Primerjalna analiza, potrjuje tako relevantnost kot prilagodljivost orodij in metod LS4YOU. Kljub razlikam v ciljnih skupinah, institucionalnih okvirih in oblikah izvajanja je opazen dosleden vpliv: povečana samozavest, zaupanje in vključenost med mladimi, pa tudi okrepljena sposobnost strokovnjakov za spodbujanje smiselnih učnih procesov. Hkrati ugotovitve poudarjajo pomen prilagajanja kontekstu, zlasti pri delu z ranljivimi skupinami, ter potrebo po zagotavljanju dostopnosti, preprostosti in vključujočnosti tako vsebin kot digitalnih orodij.

Ključno spoznanje je, da razvoja življenjskih veščin ni mogoče obravnavati kot osamljenega posega. Zahteva sistemski in sodelovalen pristop, v katerega so vključeni vzgojitelji, mladinski delavci, oblikovalci politik in skupnosti. Metodologija LS4YOU zagotavlja praktičen in prilagodljiv okvir, ki ga je mogoče vključiti v sisteme izobraževanja, usposabljanja in podpore zaposlovanju ter tako prispevati k bolj vključujočim in učinkovitim mladinskim politikam.

Nenazadnje, vlaganje v življenjske veščine pomeni vlaganje v sposobnost mladih, da živijo samostojno, prožno in smiselno življenje. Projekt LS4YOU ponuja ne le preizkušena orodja in metode, temveč tudi jasno usmeritev za prihodnje ukrepe – v smeri bolj celostnih, na učenca osredotočenih in trajnostnih pristopov k razvoju mladih po vsej Evropi in zunaj nje.

IZOBRAŽEVALNI CENTER GEOS
EDUCATION CENTRE GEOS

pistes solidaires

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča avtorja(-jev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Agencije Erasmus+ France Jeunesse & Sport (Agence du Service Civique). Niti Evropska unija niti organ, ki dodeljuje sredstva, ne moreta biti odgovorna zanje.

**Co-funded by
the European Union**

Številka projekta: 2023-2-FR02-KA220-YOU-000175417

Website

www.lifeskills4youth.eu

IZOBRAŽEVALNI CENTER GEOS
EDUCATION CENTRE GEOS

pistes solidaires

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča avtorja(-jev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Agencije Erasmus+ France Jeunesse & Sport (Agence du Service Civique). Niti Evropska unija niti organ, ki dodeljuje sredstva, ne moreta biti odgovorna zanje.

Številka projekta: 2023-2-FR02-KA220-YOU-000175417

Co-funded by
the European Union